

Stefan, troens forsvarer

– Som menneske er det naturlig å spørre «hvorfor», sier apologeten Stefan Gustavsson, direktør for Credo-akademien i Stockholm. Han oppfordrer kristne til å sette seg inn i Guds Ord for å bli flinkere til å kommunisere med sin egen samtid.

Stefan Gustavsson kommer fra Sverige, verdens mest sekulariserte land, ifølge en undersøkelse som ble gjort av Pew Forum nylig. Der gikk det fram at 93 prosent av svenskene vurderte religion som lite viktig for sine liv.

– Noe av det som kjennetegner et sekularisert land er at religion betraktes som noe personlig og privat, og kristne kan lett gå med på den forestillingen, og gjøre troen til noe internt kirkelig. Men vi trenger å ha mot til å være kristne over alt, og vi må ha rett til å uttrykke vår tro offentlig. Gustavsson er for en sekulær stat, men ikke et sekulært samfunn, og den distinksjonen mener han er viktig.

SELV KOMMER Gustavsson fra en kristen familie der troen var en selvsagt ting. Han vokste opp i Sør-Sverige, i et av de mest sekulariserte områdene, og på

skolen hadde han ingen kristne kamerater.

– Det som var så viktig hjemme hos oss, men som ingen andre tok på alvor, hva var det? spør han. – Jeg elsket foreldrene mine, men jeg kunne jo ikke gi min tro videre om den ikke var sann, sier han i dag.

For Gustavsson ble troen et brennende spørsmål han måtte komme til bunns i, og gjennom forfattere som C.S. Lewis og Francis Schaeffer oppdaget han at det fantes sterke grunner for å tro det han faktisk trodde. Som skole-evangelist i Sverige har han senere besøkt mange videregående skoler, og har blitt bombardert med innvendinger og argument mot den kristne tro. I den jobben så han med all tydelighet at han måtte jobbe med apologetikken.

– Det har gått opp for meg at om jeg skal bli «svensk» for svenskene, da må jeg også gå inn i de selvsagte innvendingene de har mot den kristne tro, sier han.

GUSTAVSSON MENER det er typisk menneskelig å søke begrunnelse, og at apologetikk handler om at man vil ha en begrunnelse for Gud, døden og de store spørsmålene. Paulus er en tydelig eksponent for det i Bibelen. Det samme er Peter som understreker betydningen av å ha Kristus hellig i våre hjerter, alltid være beredt til å svare hver og en – med en holdning av ydmykhet og respekt.

– Poenget er ikke at vi har sannheten, men at det fins en sannhet som alle kan få del i, sier Gustavsson.

I den første kristne tid utkrystalliserte det seg en tjeneste som gikk på apologetikk, og det fins bevarte skrifter fra de første apologetene. Den kristne forsamlingen vokste, og i kjølvannet av den oppsto forfølgelse fra jødene, som hevdet at Jesus ikke var den Messias man kunne lese om i Det gamle testamentet, og fra de romerske myndighetene. Parallelt med dette vokste gnostisismen som fornekta Jesus som virkelig menneske og hadde et negativt syn på skapelsen.

– I en tid med så sterkt press utenfra trengte man et kontinuerlig og gjennomtenkt trosforsvar. Men det endret seg på 300-tallet. Da ble den kristne kirke i prinsippet å regne som en statskirke. Den hørte sammen med makten og trengte ikke å forsvareres lenger. Apologetikken ble tonet ned, og siden ble det mest diskusjoner internt i kirken som gikk på tolkning av den kristne tro, forteller Gustavsson.

KRITIKKEN MOT den kristne tro blusset opp på nytt med Opplysningstiden på 1700-tallet, men i stedet for å gjenoppta apologetikken, valgte de kristne andre strategier. Mens liberale teologer aksepterte store deler av kritikken ved å fornekte Jesu under, og til og med oppstandelsen, så valgte konservative kristne å ikke forsvarere troen intellektuelt. Troen var en sak mellom dem og Gud, hevdet de.

– Hva har det ført til at troen har blitt en privat-sak, og at få kristne har hatt syn for apologetikk?

rer

– Innad har det begrenset og forminsket troen, fordi vi har tenkt at den bare har å gjøre med hjertets relasjon til Gud. Sett i lys av at vi er tenkende mennesker som er vant til å reflektere, er det underlig at troen ikke skulle ha noe å gjøre med tanken. I Bibelen står det endatil at vi skal elske Gud av hele vårt hjerte og med all vår forstand. Med andre ord er den kristne tro større enn vi gjør den til.

– Den andre utfordringen er at vi lever i en kultur der fornuft, kunnskap og vitenskap har høy posisjon. Om vi da har den innstillingen at

kristen tro ikke relaterer til disse tre, blir det vanskelig for oss å kommunisere vår tro. Det resulterer i at vi mister fotfeste i vår egen kulturkrets, i tillegg til at det får store konsekvenser utad, i misjon.

– Hva er den vanligste innvending mot trosfor-svar?

– Det er at man blir mer opptatt av å vinne disku-

sjonen, enn å vinne mennesket. Det kan jo være en fristelse og er ofte en konsekvens av at man blir mer fokusert på å forsvare seg selv og sin egen posisjon, i stedet for å lytte. Man blir mer fokusert på at man har rett enn på å bane vei til evangeliet. Der må man være selvkritisk.

DE VANLIGSTE spørsmålene Gustavsson får dreier seg om det ondes problem og Guds eksistens. Han møter et spekter av reaksjoner når han prøver å besvare folks spørsmål. Noen kommer til tro, andre blir nysgjerrige og sier at de vil høre mer. Andre igjen håner. Lite har forandret seg på det området siden Paulus holdt sin tale på Areopagos.

– Hvordan er det å skulle forsvare den kristne tro i en offentlig debatt?

– Det er alltid en spenning knyttet til det, og man kjenner på et stort ansvar. Samtidig vet jeg jo at det kommer sjelden nye spørsmål. Personlig opplever jeg det som et viktig kall å være en kristen stemme i offentlig debatt, sier Gustavsson.

– Hvilken rolle spiller Den hellige ånd i apologetikken?

– Den har en helt avgjørende plass. Om et menneske kommer til tro skjer det på grunn av Den hellige ånd. Det er lenge siden jeg ga opp tanken på at jeg kunne få folk til å bli kristne. Det er bare Ånden som kan dra dem til Kristus. Min jobb er å formidle evangeliet og argumentere for at det er sant, og min bønn er at Gud bruker det.

– Hvilken rolle har gudserfaringen i formidlingen av den kristne tro?

– Den er viktig, så man skal ikke slutte å fortelle om hva man har erfart. Men det fins ingen automatikk i at folk kommer til tro ved å høre om våre erfaringer, og de mest kritiske vil kanskje avvise dem som psykologi.

– Det som er viktig å huske på er at troen er mer enn erfaringer. Troen har et innhold vi kan resonnerer til, og som kristne skal vi ikke bytte ut en smal versjon av kristendommen med en annen. Vi skal ha den fulle, rike kristendommen som rommer hjerne og hjerte, erfaring og tanke, sier Gustavsson.

Tekst og foto: JOHANNA HUNDVIN ALMELID
Fotomontasje: DAGENMAGAZINET

«Vi skal ha den fulle, rike kristendommen som rommer hjerne og hjerte, erfaring og tanke»

STEFAN GUSTAVSSON